

06. 11. 2020. ИЈЗС – ПРЕПОРУКЕ школама и КРИТЕРИЈУМИ за поступање у случају појаве ЦОВИД 19 код ученика и запослених

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„Др Милан Јовановић Батут“
Др Суботића 5, 11000 Београд, Србија
<http://www.batut.org.rs>

Телефон центра: 011-2684-566
Број рачуна: 840-624661-88

Факс: 011-2685-735
Матични број: 07036027

Електронска пошта: kabinet@batut.org.rs
ПИБ: 102000930

Министарство просвете, науке и технолошког развоја
Школске управе
Основне и средње школе

06 NOV 2020
6509/1

Предмет: Препоруке школама за поступање у случају појаве COVID-19 код ученика или запослених

Поштовани,

Тим за праћење и координисање примене превентивних мера при отпочињању рада школа који чине представници Института за јавно здравље Србије, Министарства здравља и Министарства просвете, науке и технолошког развоја (у даљем тексту Тим) је припремио критеријуме за поступање у случају појаве COVID-19 у школама. Од прве недеље школске године 2020/21. се на дневном нивоу прати појава болести код ученика, сачињавају дневни извештаји и периодичне анализе у којима се сагледава епидемиолошка ситуације и на основу којих се процењује ефективност препоручених и предузетих мера.

Показатељи из двомесечног праћења кретања болести код ученика у школама, као и подаци из доступне литературе, указују на то да *школе нису значајно место трансмисије вируса SARS-CoV-2 уколико се поштују препоручене мере заштите.* Епидемиолошка испитивања су указала да су се ученици углавном инфицирали у породичним и другим контактима, а само изузетно у школи, и то у ситуацијама битног непоштовања превентивних мера.

Поступци коју су предвиђени у случајевима када се потврди болест код ученика или запосленог до сада су резултирали спречавањем преношења инфекције међу ученицима у школи и истовремено омогућили одвијање наставе за највећи број ученика. Сарадња између школа и територијално надлежних института и завода за јавно здравље се показала значајном и ефективном у спречавању ширења COVID 19 у школама. Такође, одговорна лица у школама реагују у свим ситуацијама изузетно брзо омогућујући тиме благовремену примену прописаних поступака.

С обзиром на актуелно погоршање епидемиолошке ситуације у Републици Србији, као и у целој Европи које ће трајати више недеља, као и потребу да се школски колективи што боље заштите од инфекције уз наставак рада по тренутно примењеним моделима организације наставе, наглашавамо значај примене **Препорука за превенцију COVID-19 и других респираторних инфекција у школској средини.**

Такође, у циљу бољег разумевања поступака и унапређења сарадње са институтима/заводима за јавно здравље који су надлежни за спровођење епидемиолошких испитивања и налагање противепидемијских мера достављамо вам у прилогу документ према коме епидемиолози поступају.

Напомињемо да у комуникацији са институтом/заводом за јавно здравље не треба обавештавати о сазнањима да су у породицама или међу другим блиским контактима ученика или запослених потврђени случајеви COVID-19, као ни да ученици или запослени не долазе у школу због тога што су контакти, јер институт/завод добија ту информацију из других извора и најчешће је већ поседује, а такве ситуације не утичу на предузимање мера.

С обзиром на то да се ради о динамичној ситуацији која се брзо мења, као и да стално стичемо нова сазнања, могуће је да ће се указати потреба за корекцијом препорука о чему ћемо одлучити на основу података добијених праћењем и искустава које ћемо сви заједно стицати током њихове примене.

С поштовањем,

асс. др сц. мед. Марија Милић

др Драгана Плавша

др Владан Шапоњић

Marija Milic
Dragana Plavsa
Vladan Sapunic

В. Д. ДИРЕКТОРА
Др. др Верница Јовановић

Критеријуми за поступање у случају појаве COVID19 у школама

Дефиниција контакта¹

Блиски контакт укључује било коју од доле наведених изложености код особе која је била у контакту са случајем COVID-19 у периоду 48 часова пре појаве симптома до 14 дана након појаве симптома код тог случаја COVID-19²:

- Директан физички контакт с оболелим од COVID-19 (нпр. руковање, љубљење, мажење),
- Незаштићен директан контакт с инфективним излучевинама оболелог од COVID-19 (додиривање коришћених марамица голом руком или нпр. ако се болесник искашље у особу),
- Контакт лицем у лице с COVID-19 болесником на удаљености мањој од два метра у трајању дужем од 15 минута,
- Боравак у затвореном простору (нпр. учионица, соба за састанке, чекаоница у здравственој установи итд.) с COVID-19 болесником у трајању дужем од 15 минута,
- Здравствени радник или друга особа која пружа непосредну негу оболелом од COVID-19 или лабораторијско особље које рукује с узорцима оболелог без коришћења препоручене личне заштитне опреме (ЛЗО) или ако је дошло до пропуста у кориштењу ЛЗО,
- Контакт у авиону или другом превозном средству с болесником два места испред, иза, или са стране; сапутници или особе које се брину о болеснику током путовања; особље које је послуживало у делу авиона у којем седи болесник (ако тежина клиничке слике или кретање болесника упућује на изложеност већег броја путника, блиским контактима се могу сматрати путници целог одељка или целог авиона).

---

¹ Стручнометодолошко упутство за контролу уношења и спречавање ширења новог корона вируса SARS-CoV-2 у Републици Србији, Институт за јавно здравље Србије “Др Милан Јовановић Батут”, Београд, август 2020.

² European Center for Disease Prevention and Control, Contact tracing: public health management of persons, including healthcare workers, having had contact with COVID-19 cases in the European Union – second update, 8 April 2020, https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Contact-tracing-Public-health-management-persons-including-healthcare-workers-having-had-contact-with-COVID-19-cases-in-the-European-Union%E2%80%93second-update_0.pdf

- Напомена: Код асимптоматских случајева COVID-19, контактом се сматра особа која је била у блиском контакту са тим случајем у периоду од 48 часова пре до 14 дана након датума узорковања.²

Уколико се инфекција вирусом SARS-CoV-2 потврди код ученика, блиским контактом за потребе предузимања мера у школама ће се, у складу са горе наведеном дефиницијом, сматрати сви ученици истог одељења/групе, под условом да је потврђен случај похађао наставу у школи у периоду од 48 часова пре почетка симптома или након појаве симптома.

Учитељ/наставник или други запослени у школи сматраће се блиским контактом инфицираног ученика изузетно и то уколико се епидемиолошким испитивањем утврди да је дошло до контакта са потврђеним случајем без примене мера заштите од инфекције, у периоду дужем од 15 минута, на растојању мањем од 2м, у периоду заразности (48 часова пре појаве симптома, и након појаве симптома).

Начелно, учитељи, наставници и други запослени у школи се не сматрају контактом инфицираног ученика, осим у горе наведеном изузетку.

Уколико је инфекција вирусом SARS-CoV-2 потврди код учитеља, наставника или другог запосленог у школи, блиским контактом неће се сматрати други учитељи, наставници или запослени у школи, као ни ученици, осим изузетно ако се епидемиолошким испитивањем утврди да је у периоду заразности особе код које је потврђена инфекција дошло до непоштовања мера заштите (ношење маске, боравак у затвореном простору на растојању мањем од 1.5 метара у трајању дужем од 15 минута, долазак на посао оболеле особе и поред присутних симптома и знакова респираторне инфекције). У тим ситуацијама епидемиолог током епидемиолошког испитивања утврђује блиске контакте и даје предлог санитарној инспекцији за издавање решења о стављању у самоизолацију.

Поступање у случају појаве потврђених случајева инфекције вирусом SARS-CoV-2 у школи

Услов: Један потврђен случај код ученика у једном одељењу/групи, уколико је тај ученик похађао наставу у периоду до 48 часова пре почетка симптома

Поступак: Управа школе спроводи надзор над исправном применом Препорука за превенцију COVID-19 и других респираторних инфекција у школској средини. У захваћеном одељењу се налаже ношење маске свим ученицима током целог боравка у школи, укључујући и током часова. Појачавају се мере опште и личне хигијене, а посебно мера прања и дезинфекције руку. Свим ученицима у школи се понавља едукација у вези спровођења мера превенције. Учионица се генерално чисти, а све површине које се често додирују (клуче, столице, прекидачи, кваке, кваке на прозорима, чивилуци, ормарићи и сл.) особље школе дезинфикује пребрисавањем средством на бази алкохола.

Услов: Два потврђена случаја код ученика у једном одељењу/групи, уколико су ти ученици похађали наставу у периоду до 48 часова пре почетка симптома

Поступак: Сви ученици тог одељења/групе прелазе на он лајн наставу у трајању од 14 дана. Учионица се генерално чисти, а све површине које се често додирују (клуче, столице, прекидачи, кваке, кваке на прозорима, чивилуци, ормарићи и сл.) особље школе дезинфикује пребрисавањем средством на бази алкохола.

Услов: Потврђено више случајева у два или више одељења једне смене, без утврђене повезаности међу случајевима која би указивала на трансмисију вируса у школи и

Мање од 50% одељења/група из те смене захваћено

Поступак: Поступак као у претходна два случаја, зависно од тога да ли се ради о једном или два и више случајева у једном одељењу. Остала одељења настављају похађање наставе у школи. Учионице се генерално чисте, а све површине које се често додирују (клуче, столице, прекидачи, кваке, кваке на прозорима, чивилуци, ормарићи и сл.) особље школе дезинфикује пребрисавањем средством на бази алкохола.

Услов: Потврђено више случајева у два или више одељења једне смене, без утврђене повезаности међу случајевима која би указивала на трансмисију вируса у школи и

више од 50% одељења/група из те смене захваћено

Поступак: Ученици из одељења/група у којима је било потврђених случајева прелазе на он лајн наставу од куће у трајању од 14 дана, као и сви остали ученици из исте смене. Учионице се генерално чисте, а све површине које се често додирују (клубе, столице, прекидачи, кваке, кваке на прозорима, чивилуци, ормарићи и сл.) особље школе дезинфикује пребрисавањем средством на бази алкохола.

Услов: Потврђено више случајева у два или више одељења једне смене, без утврђене повезаности међу случајевима која би указивала на трансмисију вируса у школи и

Више од 50% деце из једне смене одсутно из школе у трајању од најмање 2 радна дана.

Поступак: Ученици из одељења/група у којима је било потврђених случајева прелазе на он лајн наставу од куће у трајању од 14 дана, као и сви остали ученици из исте смене. Учионице се генерално чисте, а све површине које се често додирују (клубе, столице, прекидачи, кваке, кваке на прозорима, чивилуци, ормарићи и сл.) особље школе дезинфикује пребрисавањем средством на бази алкохола.

Услов: Више случајева у два или више одељења једне смене, без утврђене повезаности међу случајевима која би указивала на трансмисију вируса у школи и

Број потврђених случајева у једној смени превазилази 10% свих ученика који похађају наставу у тој смени, без обзира на то колико је одељења захваћено, и без обзира на број одсутних ученика у истој смени

Поступак: Сви ученици из свих одељења исте смене се решењем санитарне инспекције стављају у самонзолатију у трајању од 14 дана. Током периода самонзолатије похађа се настава он лајн путем. Учионице се генерално чисте, а све површине које се често додирују (клубе, столице, прекидачи, кваке, кваке на прозорима, чивилуци, ормарићи и сл.) особље школе дезинфикује пребрисавањем средством на бази алкохола.

Услов: Два или више случајева међу којима постоји епидемиолошка повезаност која указује на постојање трансмисије вируса у школи у једном или два одељења/групе

Поступак: Сви ученици захваћених одељења/група се решењем санитарне инспекције стављају у самоизолацију у трајању од 14 дана. Током периода самоизолације похађа се настава он лајн путем. Остала одељења настављају похађање наставе у школи. Учioniце се генерално чисте, а све површине које се често додирују (клуче, столице, прекидачи, кваке, кваке на прозорима, чивилуци, ормарићи и сл.) особље школе дезинфикује пребрисавањем средством на бази алкохола.

Услов: Више случајева међу којима постоји епидемиолошка повезаност која указује на постојање трансмисије вируса у школи у три или више одељења/група

Поступак: Сви ученици из група/одељења у којима има потврђених случајева се решењем санитарне инспекције стављају у самоизолацију у трајању од 14 дана. Током периода самоизолације похађа се настава он лајн путем. Ученици из осталих група/одељења исте смене прелазе на он лајн наставу у трајању од 14 дана. Учioniце се генерално чисте, а све површине које се често додирују (клуче, столице, прекидачи, кваке, кваке на прозорима, чивилуци, ормарићи и сл.) особље школе дезинфикује пребрисавањем средством на бази алкохола.

Услов: Више од 50% ученика целе школе одсутно са наставе у трајању од најмање 2 радна дана, и најмање један потврђен случај COVID-19 код ученика у школи

Поступак: Сви ученици школе прелазе на он лајн наставу од куће у трајању од 14 дана. Учioniце се генерално чисте, а све површине које се често додирују (клуче, столице, прекидачи, кваке, кваке на прозорима, чивилуци, ормарићи и сл.) особље школе дезинфикује пребрисавањем средством на бази алкохола.

Напомена: С озбиром на то да није могуће све ситуације предвидети, уколико дође до настанка услова који нису горе предвиђени, територијално надлежни институт/завод ће обавити консултације са Институтом за јавно здравље Србије ради доношења одлуке о начину поступања.

Уколико се инфекција вирусом SARS-CoV-2 потврди код наставника, учитеља или другог запосленог у школи, епидемиолог ће током епидемиолошког испитивања случаја утврђивати да ли се други учитељи, наставници или запослени могу сматрати блиским контактима сходно условима из дефиниције, и према томе предлагати меру самоизолације у трајању од 14 дана.

Уколико се инфекција вирусом SARS-CoV-2 потврди код наставника, учитеља или другог запосленог у школи који је са испољеним симптомима и знацима болести долазио на посао, нарочито у почетку болести, треба размотрити у сваком појединачном случају проширивање листе контаката без обзира на примену мера заштите код оболелог. Потребно је узети у обзир израженост симптома/знакова болести, трајање боравка у затвореној просторији истовремено са другим особама, близак контакт на растојању мањем од 2м, могућност директног физичког контакта и друге факторе који могу бити од значаја за процену ризика и одлучивање о листи контаката.

Институти/заводи за јавно здравље дневно до 12:00 часова достављају Тиму³ праћење и координисање примене превентивних мера при отпочињању рада школа Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ (у даљем тексту *Тим института*) за претходни дан информацију о броју потврђених случајева COVID-19 код деце школског узраста, као и о броју захваћених школа, укључујући и нулти извештај, по општинама за своју територију надлежности. Извештаји се достављају у Excel формату у електронској форми на адресу skole_covid19@batut.org.rs. Образац извештаја дат је у прилогу. Тим института дневно анализира пристигле извештаје, координира активности са мрежом института/завода и по потреби/захтеву извештава руководство установе на дневном нивоу. Тим института сачињава недељне извештаје који обухватају податке о појави случајева COVID-19 у школама, као и преглед доступних информација о спровођењу Препорука за превенцију COVID-19 и других респираторних инфекција у школској средини за претходну недељу и доставља руководству Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“ и мрежи института/завода за јавно здравље понедељком до краја радног времена.

---

³ Тим за праћење и координисање примене превентивних мера при отпочињању рада школа формиран у складу са Закључком Кризног штаба са 39. седнице одржане 11.8.2020. године

Прилог 1 Извештај о случајевима COVID-19 у школама

Општина	Број основних школа	Број ученика у основним школама код којих је потврђена инфекција вирусом SARS-CoV-2 (нови случајеви за претходни дан)	Број захваћених основних школа у којима тренутно постоје случајеви COVID-19	Број основних школа у којима је привремено потпуно прекинута настава (укупан број на дан за који се сачињава извештај)	Број средњих школа	Број ученика у средњим школама код којих је потврђена инфекција вирусом SARS-CoV-2 (нови случајеви за претходни дан)	Број захваћених средњих школа у којима тренутно постоје случајеви COVID-19	Број средњих школа у којима је привремено потпуно прекинута настава (укупан број на дан за који се сачињава извештај)

Прилог 2 Индикатори за праћење спровођења Препорука за превенцију COVID-19 и других респираторних инфекција у школској средини

Припрема индикатора као и модела праћења је у току.